

Уважаеми акционери,

През деветте месеца на 2023 г. Българо-американска кредитна банка АД (БАКБ, Банката) продължи да оперира като универсална банка, предлагаща пълна гама от банкови услуги, насочени към зелената икономика, вкл. финансиране на малки и средни предприятия и разширяване на услугите в банкирането на дребно чрез предлагане на разнообразни продукти в сферата на жилищно и потребителското кредитиране и транзакционното банкиране. Банката се стреми да отговаря на клиентските потребности чрез предлагане на комплексен набор от банкови услуги и посредством съвременните технологии за банкиране и в резултат на това, да разширява клиентската си база.

Икономически преглед

Външна среда

Перспективите пред световната икономика остават несигурни на фона на повишаващите се лихвени проценти, високата инфлация, продължаващата война в Украйна и ескалирания военен конфликт на територията на Израел.

Според прогнозите на Международния валутен фонд /МВФ, Фонда/ от октомври 2023г. се очаква глобалния растеж да се забави от 3.5% през 2022г. до 3.0% през 2023г. и допълнително до 2.9% през 2024г. Прогнозите на Фонда за растеж остават под средната стойност за последните 20 години от 3.80%.

Продължаващите действия на централните банки за затягане на паричната политика чрез повишаване на основните лихвените проценти, като основен инструмент за борба с инфлацията, доведе до намаляването ѝ спрямо миналогодишните върхове, но все още е твърде рано да се очаква задържането ѝ в целевите граници.

През първата половина на 2023г. икономическата активност в Еврозоната нарастваше с много бавни темпове. Очакванията на Европейската централна банка /ЕЦБ/ са затягането на паричната политика да се отразява все по-силно върху реалната икономика, което в комбинация със свиването на бизнес активността и намаляващото доверие на потребителите е индикация за възможна стагнация в краткосрочен план. Предвижда се средногодишният растеж на реалния БВП значително да се забави до 0.7% през 2023г. (от 3.4% през 2022г.), след което слабо да се повиши до 1% през 2024г. и 1.5% през 2025г. В сравнение с макроикономическите прогнози на ЕЦБ от юни 2023г. прогнозата за растежа на БВП бе ревизирана надолу с 0.2% за 2023г., с 0.5% за 2024г. и с 0.1% за 2025г. отразявайки основно по-строгите условия за финансиране.

Условията на пазара на труда в Еврозоната се запазват относително непроменени. Коефициентът на безработица се задържа на ниво от 6,4% към края на м. август 2023 г. Очаква се тенденцията за задържане на нивото на безработицата да се запази около текущите нива с възможност за слаби отклонения.

През септември 2023г. общата инфлация в Еврозоната се понижи до 4.3% след два последователни месеца на ниво от около 5.3%. Съгласно последните прогнози на ЕЦБ се очаква инфлацията да намалее до 5,6% през 2023 г. с последващ спад до 3,2% през 2024 г. и 2,1% през 2025 г. Понижението на инфлацията през прогнозния период отразява ефектите, свързани с въздействието от паричната политика на ЕЦБ за повишаване на лихвите, започнало през декември 2022 г., перспективата за по-слаб растеж и допусканото намаление на цените на енергията и продоволствените стоки, както и прогнозата, че дългосрочните очаквания за инфлацията ще останат стабилизирани. Допълнителен фактор в тази посока са постепенно отпадащите фискални мерки, компенсиращи нарастването на енергийните цени.

България

В своята прогноза за Световната икономика от октомври 2023г., Международният валутен фонд повиши очакванията си за растежа на реалния БВП на България за 2023г. с 0.4% спрямо тези от април 2023г. до 1.7%. В същото време Фондът ревизира надолу прогнозата си за икономическия ръст на страната през следващата година до 3.20% спрямо 3.50% в прогнозата си от пролетта. Значително влошаване се наблюдава в очакванията на МВФ за нивата на средногодишната инфлация в страната, спрямо тези в априлската прогноза. Очакванията са завишени съответно с 0.5% и 0.8% до нива от 8.5% за 2023г. и 3% за 2024г.

Прогноза за икономически растеж през 2023г.

Институция	Нова прогноза	Предишна прогноза
БНБ	1*	1
МФ	1,8	1,6
ЕК	1,5	1,4

МФФ	1,7**	1,4
Световна банка	1,4***	1,5
Европейска банка за възстановяване и развитие	1,6****	1,3
Осреднена стойност	1,50	1,37

*юни 2023г.; **октомври 2023г.; ***октомври 2023г.; ****септември 2023г.

До изготвянето на настоящия доклад четири от включените в извадката водещи институции публикуваха обновените си икономически прогнози. Европейска банка за възстановяване и развитие и Международния валутен фонд са по-оптимистични в своите очаквания за растежа на българската икономика, докато Световна банка прогнозира лек спад спрямо преходната си прогноза от юни 2023г. Българска народна банка запазва своята прогноза непроменена спрямо тази от март 2023г.

От своя страна, в своята пролетна макроикономическа прогноза Министерството на финансите /МФ/ прогнозира забавяне на растежа на БВП в страната през 2023г. до 1.8% (при ръст в реално изражение от 3.9% за 2022г.), като забавянето ще се дължи основно на намаляване на потреблението, влошаване на външното търсене, нарастване на лихвените проценти и изменение на запасите. Нарастването на частното потребление ще бъде подкрепено от растежа на реалния разполагаем доход и отслабване на инфлационния натиск. Ръстът на потреблението на правителството също се очаква да е по-слаб спрямо този, отчетен през 2022г. Министерството на финансите очаква нарастването на търсенето да се отрази положително на частната инвестиционна активност.

През 2024г. отслабването на инфлационния натиск ще доведе до по-високо нарастване на потреблението на домакинствата, което от своя страна ще се отрази положително и на частната инвестиционна активност, при относително висок растеж и на публичните инвестиции. Подобряващата се външна среда ще е стимул за ускоряването на растежа на износа на стоки и услуги, като за годината МФ очаква БВП на страната да нарасне с 3.3%.

За периода 2025–2026г. се очаква забавяне в растежа на БВП съответно до 3.2% и 3%. През този период МФ прогнозира слаб спад на публичните инвестиции, докато при частните се очаква повишаване, свързано с очакванията за намаляване на несигурността и продължаващо увеличение на търсенето. В съответствие с динамиката на външната среда се прогнозира ускорено нарастване на износа на стоки и услуги през 2025г., последвано от леко забавяне на растежа в края на периода.

След като през 2022г. се наблюдаваше възстановяване на заетостта след отпадането на всички ограничителни мерки срещу COVID19, през 2023г. се очаква годишният ръст на заетостта да се забави до 0.4%, в унисон с прогнозите за цялостно забавяне на растежа на икономиката в страната. За 2024г., заедно с ускоряването на растежа на българската икономика, се очаква покачване на растежа на броя на заетите с 0.7%. Въпреки очакванията за нарастване на българската икономика през 2025г. и 2026г. МФ прогнозира забавяне на растежа на заетостта.

От началото на годината е налице тенденция към намаление на годишния темп на инфлацията според ХИПЦ. От септември 2022г., когато беше отчетена най-високата стойност на инфлация от 15.6% на годишна база, тя се забави до 7.5% през август 2023г. и допълнително до 6.4% през следващия месец. Забавянето на инфлационните процеси в страната се дължи в най-голяма степен на понижението на международните цени на енергийните стоки и суровините, което се очаква да продължи и през целия прогнозен период.

Прогнозите на Министерството на финансите са инфлацията в края на 2023г. да се понижи до 5.6%, а средногодишната да бъде 8.7%. В най-голяма степен забавянето ще се дължи на значително намаление на приносите на групите храни и енергийни стоки, като последните се очаква да имат дори лек спад в цените в края на годината. През 2024г. очакванията са инфлацията да продължи да се забавя, като в края на годината да достигне 3.2%, а средногодишната – 3.8%. През 2025г. и 2026г. средногодишната инфлация ще продължи да намалява, съответно до 2.8% и 2.2%.

Основни макроикономически показатели	Отчетени данни		Прогноза	
	2022	2023	2024	2025
<i>Международна среда</i>				
Световна икономика [реален растеж, %]	3,40	2,80	3,10	3,20
Европейска икономика - ЕС [%]	3,50	0,70	1,80	2,10
Валутен курс [щ.д./евро]	1,05	1,06	1,06	1,06
Цена на петрол "Брент" [щ.д./барел]	99,80	82,20	77,40	73,30
Цена на неенергийни суровини [в щ.д., %]	8,70	-10,60	-2,10	-1,40
EURIBOR 3м. [%]	0,30	3,30	3,30	2,80

<i>Брутен вътрешен продукт</i>				
БВП по постоянни цени [%]	3,4	1	3,2	4
Потребление	4,8	3,5	4,4	4
Правителствено потребление	6,5	-1	1,3	2,3
Бруто образуване на основен капитал	-4,3	8,6	1,9	12,5
Износ на стоки и услуги	8,3	0,6	4,7	3,8
Внос на стоки и услуги	10,5	1	4,4	5
<i>Пазар на труда и цени</i>				
Заетост [СНС, %]	1,3	0,9	0,2	0,1
Коефициент на безработица [НРС, %]	4,3	3,7	3,2	2,7
Производителност на труда	2,1	0	3	3,9
ХИПЦ в края на периода	14,3	5,7	3,4	3
Базисна инфлация	11,9	8,2	6	4,1
<i>Платежен баланс</i>				
Текуща сметка [% от БВП]	-0,7	-0,4	0,3	-0,4
Търговски баланс [% от БВП]	-5,8	-3,9	-3,5	-3,7
<i>Паричен сектор</i>				
МЗ [%]	13,2	12,4	11,9	12,1
Вземания от фирми [%]	11,1	7,2	7,9	8
Вземания от домакинства [%]	14,6	11,7	11,2	9,5

Източник: МФ, НСИ, БНБ, МВФ, Bloomberg

Геополитическата ситуация в глобален план продължава да се характеризира с висока степен на несигурност, което създава съществени рискове пред реализирането на макроикономическите прогнози. Отвореността на българската икономика я прави зависима от икономическата динамика в основните търговски партньори на страната, най-вече в Европейския съюз.

Реализиране на по-високи от очакваните темпове на инфлация, ускорено повишение на лихвените проценти и съответно понижаване на разполагаемия доход на домакинствата в търговските партньори на страната са фактори, които биха ограничили външното търсене. Инфлационните рискове са свързани главно с динамиката на цените на международно търгуваните суровини, енергоносителите и нарастването на разходите за труд в икономиката.

В същото време, налице са и рискове в положителна посока. През първото тримесечие на 2023г. показателите за нагласите на икономическите агенти показаха съществено подобрение на оценките и очакванията за развитието в Еврорезоната и на други водещи икономики. В тази връзка е възможно през текущата годината търговските партньори на страната да реализират по-висок ръст от очакванията, което би се отразило благоприятно на българския износ. Инвестиционната активност също може да се подобри при намаляване на несигурността и преориентиране на разходите на фирмите от такива за преодоляване на шокове към дългосрочни инвестиционни програми.

БАКБ – бизнес представяне

В края на третото тримесечие на 2023, кредитният портфейл на Банката нараства нетно с 1.30%, или с 18.560 млн.лв., спрямо края на предходното тримесечие. Общо новоотпуснатите кредити нарастват нетно с 18.945 млн.лв. или с 1.39%.

При МСП и Корпоративните кредити на юридически лица, Банката отчита намаление в размер на 10.303 млн.лв. или 1.07%, като дялът им от общия кредитен портфейл на Банката е 64.43%, при 65.98% в края на второто тримесечие на 2023г., а пазарният дял за юридически лица е 2.36%, при заложили 2 – 2.5% по стратегията за развитие.

Общият размер на привлечените средства от МСП и Корпоративни клиенти в края на периода е в размер на 396.507 млн.лв., което представлява намаление с 6.47% (27.412 млн.лв. в абсолютна стойност) спрямо предходното тримесечие, когато общия привлечен ресурс за сегментите достига 423,919 млн.лв. Отчита се намаление спрямо 30.06.2023г. с 1.916 млн.лв. (2.28%) при срочните депозити, а при средства на виждане - намаление с 25,495 млн.лв. (7.5%). По привлечен ресурс от юридически лица БАКБ достига 2,99% пазарен дял към 30.06.2023г., при заложили по стратегията 2-2.5%.

В изпълнение на стратегията на Банката старият „легаси“ кредитен портфейл на юридически лица се редуцира нетно с 0,161 млн.лв. или 0.99% за тримесечието, достигайки обща балансова експозиция от 17,961 млн.лв., като делът му в общия портфейл на Банката намалява от 1.21% към 30.06.2023 г. на 1.19% към 30.09.2023г.

Негативната икономическа обстановка под влиянието на привнесена инфлация и забавяне на икономическия растеж продължават макар и със забавяне в световен мащаб, както и покачването на лихвените проценти, допринасят за увеличаване на проблемните експозиции на юридически лица. По този показател БАКБ бележи увеличение с 0.61% или 0,759 млн. лв. в абсолютна стойност в края на тримесечието спрямо 30.06.2023 г. Като дял от общия кредитен портфейл, проблемните експозиции намаляват с 0.06% до 8.28% спрямо 30.06.2023г., което се дължи на активни действия на отговорните звена по събирането им и изпреварващия ръст на редовния нов кредитен портфейл.

За разширяване на кредитните операции за Корпоративни клиенти спомогнаха и следните инициативи, проведени от БАКБ:

- Съвместна програма „Напред“ с ББР за финансиране на микро, малък и среден бизнес, с която са подпомогнати 62 МСП компании с общо над 1 550 служителя;
- От 2018 г. Банката прилага сключеното споразумение с „Българска банка за развитие“ ЕАД за финансиране на малки и средни предприятия с гаранционно улеснение и контра-гаранции по Програма „COSME“ на Европейски инвестиционен фонд, с подкрепата на Европейския фонд за стратегически инвестиции – Програма „COSME+“ в размер на 10 000 000 евро. Към 30.09.2023 г. общо договорените кредити са 126 за 19 363 067,06 лв., с главници в размер на 5 174 604,85 лв. и гаранции в размер на 3 480 249,30 лв. Благодарение на тази програма са подпомогнати 126 МСП компании с общо над 1 505 служителя и общ размер на активите от 192 094 998,63 лв.;
- БАКБ работи по гаранционна схема с цел улесняване достъпа на МСП до финансиране от търговските банки, посредством схема за споделяне на риска от Национален гаранционен фонд ЕАД и Министерство на земеделието и храните. Към 30.09.2023 г. има 9 активни гаранции за 1 226 157,86 лв. и кредити за 2 093 737 лв. От началото на програмата са подкрепени 76 МСП клиенти с общ размер на кредитите от 48 700 000 лв.
- БАКБ прилага Гаранционна схема за подкрепа на МСП от НГФ /МСП 2019/- оборотни и инвестиционни кредити както и контра-гаранции по банкови гаранции. Към 30.09.2023 г. по програмата има 45 сделки за 19 747 074,56лв. с размер на гаранциите от 6 718 358,44лв. Благодарение на тази програма са подпомогнати 80 МСП компании с над 1 073 служителя и обща сума на активите от 216 810 000 лв.
- БАКБ прилага Гаранционна схема Програма COSME НГФ и Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ). Към 30.09.2023г. има 14 активни кредита с главница в размер на 2 657 795,60 лв. и гаранции в размер на 1 328 897,80 лв. Общо по схемата са подкрепени 32 МСП с персонал от над 741 служителя и отпуснати кредити в размер на 12 834 222,00 лв.
- БАКБ прилага и гаранционните схеми на Общински гаранционен фонд за малки и средни предприятия към Столична Община. Към 30.09.2023 г. по гаранционна схема на ОГФМСП има активен гаранционен портфейл по схемата в размер на 1 064 665,65 лв., или кредити в размер на 4 018 871 лв.
- БАКБ прилага Гаранционна схема за подкрепа на МСП, пострадали от кризата с Covid-19, съвместно с ББР ЕАД. От началото на схемата - 01.06.2020 г. до 30 септември 2023 г. има предоставени 195 кредита в общ размер на 42 648 104,63 лв. на компании с общо над 4 175 служители и общо активи от 942 767 962 лв. Към 30.09.2023г. има 147. активни кредити с главници в размер на 22 091 744,02лв. и гаранции в размер на 17 673 395,22 лв.
- БАКБ прилага Гаранционна схема гаранционна схема по Програма „Възстановяване“ в подкрепа на бизнеса чрез гаранции на ББР ЕАД в размер на 80%. Кредитите са с максимален размер от 3 000 000 лв. и се предоставят без обезпечения, със съкратени срокове за одобрение. От началото на програмата има реализирани 61 кредита в размер на 26 109 580,23 лв. на клиенти с общо над 563 служителя и обща сума на активите от 277 264 042 лв., като активните кредити са 56. с главници в размер на 20 189 606,20лв. и гаранции в размер на 16 151 684,96 лв.
- БАКБ прилага гаранционна схема с Фонд Мениджър на Финансови инструменти в България - Портфейлна гаранция с таван на загубите за преодоляване на последствията от пандемията COVID-19 в размер на 20 000 000 лв., като гаранциите са в размер на 80%. Към 30.09.2023 г. има активни кредити за 10 446 213,65лв., главница в размер на 10 231 213,65 лв. с гаранции в размер на 8 069 118,25лв. Реализиран е пълният размер на договорения гаранционен портфейл.
- БАКБ АД прилага и Гаранционна схема с Фонд Мениджър на Финансови инструменти в България - Портфейлна гаранция с таван на загубите за преодоляване на последствията от пандемията - Програма „Възстановяване“. Към 30.09.2023г. е договорен и допълнителен гаранционен лимит позволяващ да се отпуснат нови кредити в размер на 3 400 000 лв. Активните кредити са 10 за 2 340 000 лв. с главница в размер на 2 176 187,04лв. с гаранции в размер на 1 704 026,62 лв.
- Банката прилага и Гаранционна програма за необезпечени кредити съвместно с Фонд Мениджър на Финансови инструменти в България - Портфейлна гаранция с таван на загубите „Възстановяване 2“ с общ размер на гаранциите от 10 427 706 лв. покриващи 80% от размера на кредитите. Към 30.09.2023 г. е договорен допълнителен гаранционен лимит позволяващ да се отпуснат нови кредити в размер на

3 370 000 лв.. Към 30.09.2023г. има общо 13 кредита за 11 756 426 лв. с главница в размер на 10 640 030,26 лв. с гаранции в размер на 8 406 149,09лв.

- БАКБ прилага Гаранционна схема за подкрепа на МСП от НГФ /МСП 2022/ с общ гарантиран портфейл от 55 000 000 лв., която дава възможност на БАКБ да предостави кредити в размер на над 110 000 000 лв. Към 30.09.2023 г. по програмата има общо 52 кредита за 26 657 356,62 лв., главници в размер на 19 379 414,84 лв. и размер на гаранциите от 12 578 249,97 лв. Благодарение на тази програма са подпомогнати 53 МСП компании с общо над 811 служителя и обща сума на активите от 110 505 070 лв;

През третото тримесечие на 2023 г. бизнес линия „Банкиране на дребно“, управляваща сегмента на физическите лица в БАКБ, регистрира много добри резултати в кредитната си дейност, като с най-голям ръст са нискорисковите ипотечни кредити - увеличение от 21,7 млн. лева или 7,52% спрямо края на предходното тримесечие. Ръстът в ипотечното кредитиране е обусловен от отличните ценови условия, ясните и прозрачни параметри и индивидуалния, клиентски ориентиран подход на Банката. Потребителските кредити от своя страна нарастват с 3,2 млн. лева или 4,34% спрямо предходното тримесечие.

Пазарното присъствие в банковата система на двата продуктови сегмента към края на месец юни 2023 г. е съответно 1.10% при ипотечните кредитите и 0.76% при потребителските кредити, като очакванията на Банката са те да продължат възходящия си тренд и до края на 2023 г. Съгласно заложената стратегия, целта в бизнес сегмента Банкиране на дребно е за допълнителен значителен ръст и достигане на 2% пазарен дял през следващите години.

С постигнатите високи резултати Банката изпълнява друга своя основна цел заложена в стратегията си за развитие на Ритейл кредитирането – делът на кредитите за физически лица в общия кредитен портфейл, който към края на отчетния период е 28.47%, при 26.90% в края на предходното тримесечие.

За развиване на бизнеса си с физически лица, БАКБ проведе следните активности:

- Продължава предлагането на разплащателния продукт за физически лица „Чиста сметка“ с VISA карта, онлайн управление чрез BACB Online и функционалност за дигитални разплащания чрез Google Pay и Apple Pay. Продуктът бе надграден със скала за диференцирано олихвяване на средствата по нея и премахване на таксите за теглене на ATM в България, като продължава да е водещ фактор за привличането на нови клиенти в Банката.
- Успешно бе проведена рекламна кампания на продукта „Чиста сметка“, с акцент върху възможността за онлайн откриване и диференцираното олихвяване на средствата по нея.
- Успешно бе разработен и стартиран двадесет и четири месечен депозит „Растяща лихва“, при който лихвеният процент нараства на тримесечие, като в същото време клиентите получават достъп до средствата си и възможност да теглят без да нарушават условията по депозита..
- Продължава развитието на продукта кредит „На мига“ - изцяло онлайн потребителски кредит, съчетаващ в себе си бързина, удобство и сигурност, благодарение на автоматично одобрение и отпускане на средствата без посещение на банков офис.
- Банката продължава сътрудничеството за предлагане пенсионни продукти на ПОК Доверие АД в офисната си мрежа и на точките на продажба на БАКБ Експрес.
- Продължава надграждането на въведения в експлоатация дигиталният асистент „Бианка“, базиран на изкуствен интелект, който ще предоставя информация на клиентите в режим 24/7, чрез добавяне на нови функционалности.
- Успешно бе разработен и стартиран Онлайн процес по откриване на сметка на юридически лица напълно дистанционно с отдалечена идентификация чрез водещ доставчик за удостоверителни услуги.
- БАКБ активно работи за кредитирането на студенти по Закона за кредитиране на студенти и докторанти с общ лимит на държавна гаранция от 5 000 000 лева. Кредитната схема на МОН позволява на БАКБ да разшири и задълбочи сътрудничеството си с държавните институции в страната, както да привлече нови клиенти физически лица – студенти и докторанти в съответствие със стратегията за развитие на Банката. Общо по схемата има отпуснати 96 кредита с одобрен размер 2 942 498 лв. със 100% гаранция.

В стремежа си да бъде по близо до своите клиенти физически лица и да им предложи първокласно обслужване, БАКБ предлага възможността за изцяло онлайн банково обслужване – онлайн заявяване и откриване „Чиста сметка“ с дебитна карта и онлайн откриване на депозит „Всичко е точно“ и „Онлайн депозит“, онлайн кредит „На мига“, дигитален портфейл BACB Pay. Работи се по дигитализация на процесите по потребителското кредитиране и кандидатстването за ипотечен кредит, както и по създаване на изцяло виртуален офис.

През третото тримесечие на 2023г. Банката е обработила общо 377 692 броя превода за 5.1 млрд лв, което представлява увеличение с 11% в броя на преводите и намаление с 34% в сумата на преводите спрямо същия период на 2022 г. и намаление с 3% в броя на преводите и с 13% в сумата спрямо предходното тримесечие. От началото на годината досега общо са обработени 1 100 944 броя превода за 16.6 млрд лева, което представлява увеличение с 7% в броя на преводите и намаление с 21% в сумата на годишна база.

През през отчетния период са обработени 16 нови документарни операции за 4 млн лв. От началото на годината досега общо са обработени 64 броя документарни операции за 34 млн лв, което представлява увеличение с 42% в броя и с 92% в сумата спрямо същия период на миналата година..

Банката обслужва и клиентските разплащания на 5 дружества за електронни пари (ДЕП). През третото тримесечие на 2023г. Банката е обработила 352 458 броя клиентски превода на ДЕП за 774 млн лева (увеличение от 21% в броя и 36% в сумата спрямо третото тримесечие на 2022 г.) и е събрала такси в размер на 88 хил лв. (увеличение от 20% спрямо третото тримесечие на 2022 г.). От началото на годината досега общо са обработени 1 011 753 броя клиентски превода на ДЕП за 2.2 млрд лева (увеличение от 25% в броя и 46% в сумата спрямо 30.09.2022 г.) и са събрани такси в размер на 252 хил лв. (увеличение от 20% спрямо 30.09.2022 г.)

През третото тримесечие на 2023 г. общо събраните такси и комисиони (без тези от кредити и карти) са в размер на 2.6 млн. лева, което представлява увеличение с 3% на годишна база и с 1% спрямо предходното тримесечие. От началото на годината досега общо са събрани 7.7 млн лева от такси и комисиони, което представлява ръст от 7% спрямо същия период на миналата година. 48% от приходите са реализирани от разплащания (3.7 млн лв), 26% от сметки (2 млн лв), 19% от касови операции (1.5 млн лв), 5% от документарни операции (0.4 млн лв) и 2% от други (0.1 млн лв).

В изпълнение на стратегията на Банката активно се работи по внедряване на оптимизации, автоматизации и дигитализации и на други процеси.

През отчетния период приходите от картов бизнес са в размер на 459 982,33 лева, а разходите – 297 906,90 лева., като нетният положителен резултат е в размер на 162 075.43 лева. В сравнение с второ тримесечие на 2023 г. БАКБ отбелязва намаление с 46,97%, дължащо се на изплатените от Виза средства за изпълнение на втората година от монобрандинга през предходното тримесечие. За периода Банката отчита общо 2 380 издадени и подновени дебитни и 355 кредитни карти.

През третото тримесечие на 2023 г.БАКБ се включи пилотно в тестване на новото приложение на Борика - BORICA Analytics- обновена справочна система.

През третото тримесечие на 2023г. Банката участва в ре-сертификация Mastercard MPI v.2.2 и закупи 50 нови ПОС терминала от Асеко СЕЕ. Бяха извършени тестове по проект за внедряване на кешбек по дебитни карти. В периода БАКБ работи и по сертификация и тестове за пускане на депозитни банкомати.

От 29.09.2023 г. „БАКБ Онлайн“ е платформата за дистанционно банкиране , която обслужва всички клиенти на Банката – физически и юридически лица. Съгласно утвърдения план-график, от същата дата достъпът и на юридическите лица до платформата „БАКБ Плюс“ е лимитиран само за справочни цели, а от 01.11.2023 г. ще бъде напълно спряна.

(в хил. лева)	Деветте месеца на 2023 г. (неодитирани)	Деветте месеца на 2022 г. (неодитирани)	2022 (одитирани)
на консолидирана основа			
Нетен доход от лихви	68 701	36 074	52 158
Нетен доход от такси и комисиони	10 399	11 263	14 852
Оперативни приходи, общо	81 494	52 555	86 357
Оперативни разходи, общо	- 28 635	- 25 083	- 33 965
Оперативна печалба/(загуба)	52 859	27 472	52 392
Обезценка на финансови активи (разходи за провизии)	- 7 420	- 6 498	- 5 552
Преоценка на нефинансови активи	-	-	13
Печалба/(Загуба) преди данъци	45 439	20 974	46 827
Печалба/(Загуба) за периода	40 900	18 869	42 147
Общо активи	2 400 033	2 568 190	2 657 292
Нетни кредити на клиенти	1 447 814	1 331 035	1 378 850
Депозити на клиенти	2 021 011	2 268 345	2 304 855
Собствен капитал	310 585	246 363	270 878
Коефициент на капиталова адекватност	21,69%	17,89%	18,00%

*Към датата на публикуване на настоящия доклад Банката е получила разрешение от регулаторния орган за включване на нетната междинна печалба към 30 юни 2023 г. в размер на 24 229 хил.лв. в базовия собствен капитал от първи ред /Решение № 446 / 18.10.2023 г. на Управителния съвет на БНБ/.

Към 30.09.2023 г. активите на Групата възлизат на 2 400 033 хил. лв., като съпоставката с одитираните данни за 2022 г. показва намаление в размер на 257.3 млн. лв. или спад от 9.7%.

В края на третото тримесечие на 2023 г. Групата отчита нарастване на кредитния портфейл по отчетна стойност от 75.9 млн. лв. до 1 514.9 млн. лв. или ръст от 5.3% спрямо обема в края на 2022 г. Натрупаните кредитни загуби и обезценки по кредити съгласно МСФО 9 възлизат на 67 млн. лв. и осигуряват покритие от 4.4% на кредитния портфейл, при обем в края на 2022 г. 60.1 млн. лв., покритие 4.2% и отчетено към 30.06.2023 г. за банковата система 3.63%. Към 30.09.2023 г. обезценките по кредити нарастват с 6 955 хил. лв. спрямо 31.12.2022 г.

Към 30.09.2023 г. нетният кредитен портфейл е в размер на 1 447.8 млн. лв. и формира 60.3% дял от общо активи.

От началото на 2023 г. Групата е предоставила нови кредити в размер на 620.4 млн. лв., а размерът на погасените кредити за същия период е 546.8 млн. лв., в т.ч. намаление на дълга с 9 млн. лв. срещу придобити обезпечения. През третото тримесечие на 2023 г. не са отписвани кредити за сметка на заделени обезценки.

Към 30.09.2023 г. кредитите с просрочие над 90 дни представляват 9.3% от общо кредити по отчетна стойност при аналогичен дял към 31.12.2022 г. /9.3%/. Делът на необслужваните кредити е над средното ниво за банковата система. Основна причина за по-високия дял е отрасловата ориентация на Банката - финансиране на проекти в сектора на строителството и недвижимите имоти преди световната финансова криза. Прилаганата през последните години и към момента кредитна политика поставя акцента върху перспективни и слабо циклични икономически сектори, цели постигане на ефективна диверсификация, както по отношение на отраслово позициониране, така и по размер и срок, така че да се осигури устойчива база за развитие и да се ограничи влиянието на отделни експозиции в определен отрасъл. В резултат на това и поради съживяването в сектора на строителството и недвижимите имоти, негативните ефекти постепенно се минимизираха и делът на необслужваните кредити намаля с над 19 процентни пункта през периода декември 2017 - септември 2023 г. За подобряване качеството на кредитния портфейл Банката изготви и прилага стратегия за управление на необслужваните експозиции, включващата детайлна тригодишна оперативна програма, изпълнението на която се следи и контролира от управителните органи и се прилагат адекватни процедури за контрол. Стратегията за управление на необслужваните експозиции подлежи на ежегоден преглед и актуализация от управителния и надзорния органи на Банката. Разработваните регулярни вътрешни анализи и комплексни стрес тестове способстват за навременно оценяване на ефектите от възможно влошаване на бизнес средата върху портфейла на банката.

Към 30.06.2023 г. притежаваните дългови и капиталови финансови активи, отчетани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, са в размер на 135.1 млн. лв. или 5.6% от общо активи при 86.5 млн. лв. и дял 3.3% в края на 2022 г. Портфейлът ценни книжа отчетани през ДВД е формиран от 33% първокачествени държавни ценни книжа на Република България, 52 % първокачествени държавни ценни книжа на чуждестранни правителства; 12% корпоративни облигации и 3% капиталови инструменти. През деветте месеца на 2023 г. е закупена една емисия с номинал 1 млн. лева - държавни ценни книжа на Република България, както и две емисии с номинал по 5 млн. евро на република Германия, две емисии с номинал по 5 млн. евро, както и две емисии с номинал по 7.5 млн. евро на република Франция, като портфейла е допълнен с пет емисии на САЩ с общ номинал 30 млн. долара и една емисия корпоративни български облигации с номинал 7 хил. лева. През отчетния период е падежирала емисия ДЦК в евро на българското правителство с номинал 12.5 млн. евро и една емисия за 5.6 млн. лева, падежирала са две емисии на Франция с общ номинал 12.5 млн. евро, една емисия на Германия с номинал 5 млн. евро и емисия на САЩ с номинал 10 млн. долара. Капиталовите инструменти са в размер на 4.3 млн. лв. и включват участие в БФБ за 189 хил. лв. (180 хил. лв. към 31.12.2022 г.), акции в дружество за платежни услуги Пейнетикс АД за 3 108 хил. лв. и акции в дружество за разработка и управление на електронни системи в градския транспорт и паркиране Тикси АД за 978 хил. лв. Към 31 декември 2022 г. БАКБ е отчитала инвестиции в акции на две дружества – Файър АД и Пейнетикс АД, чиято дейност е свързана основно с предоставяне на различни видове платежни услуги и иновативни технологични и дигитални решения за осъществяването им. През месец август 2023 г. Общото събрание на акционерите на Пейнетикс АД взе решение за увеличение на капитала на дружеството. БАКБ участва в това увеличение чрез непарична вноска като замени притежаваните от нея акции от капитала на Файър АД срещу новоиздадените акции на Пейнетикс АД. Извършеното увеличение на капитала на дружеството „Пейнетикс“ АД е вписано в Търговския регистър на 28 август 2023г.

Към 30 септември 2023 г., поради липса на директна пазарна информация, за оценка на справедливата стойност на инвестицията в капитала на Пейнетикс АД е използван метода на дисконтираните парични потоци, при който очакваните бъдещи парични потоци от дейността на дружеството са дисконтирани до тяхната настояща стойност. Бъдещите парични потоци са изчислени на база на актуализирания 10-годишен финансов план на компанията, а като дисконтов фактор е използвана средно претеглената цена на капитала (WACC), изчислена към 30 септември 2023 г. в размер на 20.33%.

Към 30.09.2023 г. портфейлът от дългови инструменти, отчетани по амортизирана стойност, включва облигации на българското и чуждестранни правителства с фиксирани плащания и матуритет. През деветте месеца на 2023 г. падежират две емисии с номинал от по 5 млн. евро на република Германия и седем емисии на република Франция с общо номинал 67 млн. евро, една с номинал 10 млн. евро на република България и две емисии с

номинал по 5 млн.щ.долара на САЩ, като портфейлът е допълнен с четири емисии американски държавни ценни книжа с общ номинал 25 млн.щ.долара, девет емисии ценни книжа на Франция с общ номинал 95.5 млн.евро и емисия ДЦК на Република България с номинал 1 млн.лв. В резултат на това портфейлът от дългови инструменти, отчитани по амортизирана стойност достига 174.4 млн. лв. при 128.6 млн. лв. в края на 2022 г. или увеличение от 35.6%. В края на третото тримесечие на 2023 г. дялът от общо активи достига 7.3% при 4.8% в края на 2022 г.

От началото на 2020 г. в позиция „Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата“ по решение на ръководството се отчита притежаваната от Банката инвестиция в акции на Visa Inc. придобита като резултат от членството на БАКБ във VISA Europe, която стана собственост на VISA Inc. Тази инвестиция се оценява по справедлива стойност с отразяване на промените в печалбата или загубата за периода. Първоначално придобитите 560 бр. привилегирани акции клас С подлежат на задължително конвертиране в обикновени акции клас А /или привилегирани акции серия А, където е приложимо/ в рамките на 12 годишен период, по определен коефициент, който подлежи на преразглеждане и корекция във времето при определени условия. Новоиздадените акции клас А, не са обект на рестрикции и могат да бъдат свободно прехвърляни. Справедливата стойност на инвестицията във VISA Inc. към 30 септември 2023 г. възлиза на 1 326 хил. лв. при 1 192 хил.лв. към 31.12.2022 г.

Към 30.09.2023 г. Банката има две дъщерни дружества – БАКБ Файненс ЕАД и БАКБ Трейд ЕАД, които притежава изцяло.

Групата има участие в съвместно предприятие с най-големия акционер в БАКБ - „СИЕСАЙЕФ“ АД, в което притежават по 50% от регистрирания капитал. Към 30.09.2023 г. инвестициите на Групата в съвместни предприятия възлизат на 194 хил. лв. при 225 хил. лв. в края на 2022 г.

Към 30.09.2023 г. вземанията от банки са в размер на 19 млн. лв. и заемат дял 0.8% от общо активи при 46.3 млн. лв. и дял 1.7% в края на 2022 г. Отчетеното намаление от 27.2 млн. лв. спрямо края на 2022 г. е формирано основно от намаление при срочните депозити с 25.9 млн. лв. и намаление с 1.3 млн. лв. на депозитите на виждане.

Паричните средства в каса и авоарите, държани в централната банка, намаляват с 43.6% до 491.1 млн. лв. в края на третото тримесечие на 2023 г. при 870.3 млн.лв. в края на 2022 г., а дялът им в общо активи възлиза на 20.5% при 32.8% в края на 2022 г. Основна причина за отчетеното намаление е намалението на средствата по разплащателни сметки в БНБ.

Притежаваните от Групата материални и нематериални дълготрайни активи намаляват спрямо края на 2022 г. с 1.9 млн. лв. до 12.1 млн. лв. по балансова стойност, а дялът им от общо активи възлиза на 0.5%. В обема са включени активи с право на ползване в размер на 8 млн. лева (2022: 9.8 млн. лева).

Към 30.09.2023 г. придобитите активи, класифицирани като „активи за продажба“ и „инвестиционни имоти“, са с общ размер на 109.5 млн. лв. или 4.6% от общо активи при 106.2 млн. лв. или 4% от общо активи към 31.12.2022 г. От началото на годината са продадени „инвестиционни имоти“ в размер на 5 134 хил. лв. и „активи за продажба“ за 354 хил. лв. и са придобити „активи за продажба“ за 9 305 хил. лв. Придобиването на имоти на стойност 8 989 хил. лв. е извършено за сметка на директно намаление на кредитния портфейл. Активи на стойност 12 193 хил. лв. са прекласифицирани от „активи за продажба“ в „инвестиционни имоти“, а активи в размер на 4 335 хил.лв. са прекласифицирани от „инвестиционни имоти“ в „активи за продажба“. Дейността по реализацията на придобитите активи, както и управлението и администриране на съпътстващите дейности, се обслужва и ръководи от специализиран отдел в Банката. За постигане на заложените цели за реализация на придобитите активи Банката изготви и прилага стратегия за управление на активи - придобити обезпечения от необслужвани експозиции, включваща детайлна тригодишна оперативна програма, изпълнението на която се следи и контролира от управителните органи. Стратегията за управление на активи - придобити обезпечения от необслужвани експозиции подлежи на ежегоден преглед и актуализация от управителния и надзорния органи на Банката.

Александър Димитров
Изпълнителен директор

Лорета Григорова
Изпълнителен директор